

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

Broj: 02-03-5534/1

Podgorica, 29.05.2012. godine

**MINISTARSTVO EKONOMIJE
-n/r ministra, g-dina Vladimira Kavarića-**

Poštovani,

Na osnovu Vašeg akta broj: 11-174/86, od 16.05.2012. godine, kojim se traži mišljenje na *Predlog strategije za održivi ekonomski rast Crne Gore kroz uvođenje klastera, 2012-2016, kao i Predlog akcionog plana za implementaciju predmetne Strategije u 2012. i 2013. godini*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Uvidom u tekst Predloga strategije, Predloga akcionog plana, kao i obrasca Izvještaja o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, Ministarstvo finansija nema primjedbi sa aspekta biznis barijera.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst Strategije i Izvještaja o analizi uticaja propisa, za sprovođenje aktivnosti u 2012. i 2013. godini potrebno je obezbijediti sredstva u iznosu od 203.500,00€ iz sredstava Ministarstva ekonomije i 322.400,00€ iz IPA fondova.

Sredstva potrebna za sprovođenje strategije u 2012. godini u iznosu od 73.100,00€ koja će se većim dijelom usmjeravati za Program podsticanja razvoja konkurentnosti preduzetnika, mikro, malih i srednjih preduzeća u sjevernom regionu i manje razvijenim opštinama, na koje je Ministarstvo finansija dalo saglasnost, planirana su Zakonom o budžetu Crne Gore za 2012. godinu.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, u načelu daje saglasnost na Predlog strategije i Predlog akcionog plana za implementaciju predmetne strategije u 2012. i 2013. godini, s tim da se aktivnosti na sprovođenju Strategije u 2013. godini uklope u sredstva koja će Ministarstvu ekonomije biti opredijeljena Zakonom o budžetu za 2013. godinu, a što će biti predmet razmatranja prilikom izrade istog, kako realizacija navedenih aktivnosti ne bi dovela do stvaranja neizmirenih obaveza u toku fiskalne godine.

S poštovanjem,

81000 Podgorica, ul. Stanka Dragojevića br. 2
tel: +382 20 242 835; fax: +382 20 224 450; e-mail: mf@mif.gov.me

FORMA IZVJEŠTAJA O ANALIZI UTICAJA PROPISA

MINISTARSTVO ILI REGULATORNO
TIJELO PREDLAGAČ

Ministarstvo ekonomije

NASLOV PROPISA

Strategija za održivi ekonomski rast Crne Gore kroz
uvođenje klastera, 2012-2016

Odjeljak 1: Definisanje problema

- ✓ Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- ✓ Što su uzroci problema?
- ✓ Što su posljedice problema?
- ✓ Ko je oštećen, na koji način i koliko?
- ✓ Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Predloženom Strategijom riješili bi se problemi sa kojima se svojim samostalnim i pojedinačnim nastupom na tržištu suočavaju mirko, mala i srednja preduzeća u Crnoj Gori, kao bitni činioci konkurentnog privatnog sektora. Kroz udruživanje preduzeća i njihov zajednički nastup na tržištu iskoristile bi se prednosti postizanja kolektivne efikasnosti, kapaciteti preduzeća bili bi iskorišćeni u većoj mjeri s ciljem povećanja konkurentnosti.
- Uzroci problema ogledaju se u maloj veličini preduzeća koja nemaju dovoljno kapaciteta da samostalno prevaziđu prepreka u rastu, jer ne mogu iskoristiti ekonomiju obima u proizvodnji, nailaze na određena ograničenja prilikom nabavke sirovina i nemaju dovoljno resursa za kupovinu specijalizovanih pomoćnih usluga.
- Ograničenost pristupa proizvodnim, finansijskim i naučnim resursima umanjuje mogućnosti preduzeća u korišćenju tržišnih prednosti u pogledu isporuke velikog obima standardizovanih proizvoda ili usklađenosti sa međunarodnim standardima. Ovaj problem sa sobom nosi niz posljedica koje u krajnjem rezultiraju nemogućnošću da preduzeća iskoriste svoj razvojni potencijal u optimalnoj, odnosno odgovarajućoj mjeri.
- Navedeni problemi sa svojim posledicama zapravo jesu problemi sa kojima se direktno suočavaju mirko, mala i srednja preduzeća čija je dinamičnost i mogućnost doprinosa ukupnom rastu privatnog sektora u značajnoj mjeri ograničena.
- U slučaju „status quo“ opcije, odnosno neprimjenjivanja predmetne Strategije, produbili bi se problemi sa kojima se suočavaju mirko, mala i srednja preduzeća u Crnoj Gori, njihov pojedinačni nastup na tržištu bio bi sve slabiji što bi prouzrokovalo niz negativnih posljedica. Takođe, ostvario bi se i negativan uticaj na implementaciju Strategije regionalnog razvoja Crne Gore, što bi se u krajnjem kroz nemogućnost jačanja privatnog sektora, povećanja konkurentnosti i postizanje ravnomjernijeg razvoja nepovoljno odrazilo na cjelokupnu privredu Crne Gore.

Odjeljak 2: Ciljevi

- ✓ Koji ciljevi se postižu predloženim propisom ?
- ✓ Navesti dosljednost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je

primjenljivo.

- Opšti cilj predmetne Strategije je doprinos uravnoteženijem regionalnom i društveno-ekonomskom razvoju jačanjem konkurentnosti i kapaciteta za stvaranje novih radnih mjesta u mirko, malim i srednjim preduzećima, posebno kada su u pitanju manje razvijene jedinice lokalne samouprave. Takođe, opšti cilj uključuje i ujednačeno proširenje na različite ekonomske aktore što više koristi koje proizilaze iz procesa integracija u EU i daljeg otvaranja tržišta. Iz navedenog opšteg cilja slijede glavni specifični ciljevi Strategije: 1) povećanje izvoza, 2) supstitucija uvoza, 3) otvaranje novih radnih mjesta i 4) održavanje nivoa zaposlenosti.
- Nevedeni ciljevi sa svojim pripadajućim prioritetima usklađeni su sa ciljevima više strateških dokumenata i nacionalnih programa: Nacionalna strategija održivog razvoja, Strategija regionalnog razvoja, Strategija razvoja poljoprivrede i ruralnih područja, Nacionalni program proizvodnje hrane i razvoja ruralnih područja, Strategija za socijalnu inkluziju i smanjenje siromaštva, Nacionalna strategija zapošljavanje i razvoja ljudskih resursa i i Strategija razvoja mirko, malih i srednjih preduzeća 2011-2015. Takođe, Nacionalni program integracija Crne Gore u EU naglašava potrebu za prevazilaženja regionalnih razlika, povećanje ekonomske konkurentnosti i razvoj održivosti.

Odjeljak 3: Opcije

- ✓ Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza pravnog djelovanja).
- ✓ Obrazložiti preferiranu, tj izabranu opciju.

- Ispunjenje ciljeva planira se postići kroz razvoj i unaprjeđenje postojećih preduzeća, osnivanje novih, odnosno stvaranje inovativnih industrija, jačanje izvoza i promovisanje industrijskih potencijala države. Ispunjenje ciljeva moguće je kroz podizanje svijesti o značaju klastera, obuke ključnih stakeholdera ostvariti finansiranjem iz sredstava IPA i CIP/EIP fondova, državnog budžeta, kreditnih linija i sl.

Odjeljak 4: Analiza uticaja

- ✓ na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - Nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne
- ✓ kakve troškove će primjena propisa stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima),
- ✓ da li su pozitivne posljedice donošenja propisa takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- ✓ da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija
- ✓ uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Direktni uticaji rješenja predmetne Strategije odnose se na mirko, mala i srednja preduzeća, koja čine ciljnu grupu, a uticaj istih vezan je za ostvarenje ciljeva nevedenih u Odjeljku 2: 1) povećanje izvoza, 2) supstitucija uvoza, 3) otvaranje novih radnih mjesta i 4) održavanje nivoa zaposlenosti. Dakle, zajedničkim nastupom udružena preduzeća bi iskoristila svoje kapacitete u znatno većoj mjeri, sam nastup na tržištu bio bi efikasniji, što bi uslovalo povećanje konkurentnosti, razvoj i jačanje privatnog sektora u Crnoj Gori. Negativnih uticaja nema.
- Nema troškova za građane i MSP, osim troškova koje preduzeća imaju za svoje investicije, i plaćanje članarine u kalsteru.
- Pozitivne posljedice donošenja ove Strategije svakako će opravdati nastala troškove za izradu iste.

- Prioriteti predmetne Strategije odnose se upravo na razvoj postojećih i stvaranje novih privrednih subjekata (mirko, malih i srednjih preduzeća) u inovativnim industrijama, kao i na povećanje tržišne konkurentnosti.
- Strategija neće dovesti do stvaranja administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Odjeljak 5: Procjena fiskalnog uticaja

- ✓ Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- ✓ Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- ✓ Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- ✓ Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- ✓ Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- ✓ Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihoda za budžet Crne Gore?
- ✓ Obrazložiti metodologiju kojom je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- ✓ Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- ✓ Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa?
- ✓ Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Na osnovu Akcionog plana za implementaciju Strategije potrebna su sredstva u iznosu od 73.100 EUR iz budžeta Ministarstva ekonomije, koja se u najvećem dijelu odnose na Program podsticanja razvoja konkurentnosti preduzetnika, mikro, malih i srednjih preduzeća u Sjevernom regionu i manje razvijenim opštinama, a koje su dio potencijalnih klastera.
- Finansijska sredstva za implementaciju Strategije u iznosu od 73.100 EUR su planirani u budžetu 2012. godine, od čega se najveći dio sredstava odnosi na Program podsticanja razvoja konkurentnosti preduzetnika, mikro, malih i srednjih preduzeća u Sjevernom regionu i manje razvijen im opštinama, koji je važan instrument primjene Strategije i na koji je Ministarstvo finansija dalo pozitivno mišljenje. U 2012. godini, za primjenu Stratgeije od strane UNIDO-a biti opredijeljeno oko 30.000 EUR. Sredstva za implementaciju Strategije u narednoj fiskalnoj godini će biti predviđena budžetom Ministarstva ekonomije u procesu planiranja za 2013.
- Iz implementacije Strategije ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Implementacijom Statgeije nije predviđeno donošenje podzakonskih akata.
- Implementacija predmetne Strategije treba da utiče na povećanje prihoda u budžetu Crne Gore na dugi rok.
- Ne postoji precizna metodologija u obračunu finansijskih izdataka/prihoda.
- U skladu sa prethodnim odgovorom, ne može se govoriti o pblemima ove vrste.
- Da, postojale su sugestije Ministarstva finansija koje je bilo inicijator izrade Strategije za održivi ekonomski rast kroz uvođenje klastera.
- Dobijene primjedbe u toku konsultacija sa ključnim stakeholderima su implementirane u tekst Statgeije. Takođe, ista je na mišljenje dostavljena članovima Partnerskog savjeta za regionalni

razvoj, tako da su dobijene sugestije i sa ove strane primijenjene.

Odjeljak 6: Konsultacije zainteresovanih strana

- ✓ naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako
- ✓ naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije)
- ✓ naznačiti glavne rezultate, i kako je input zainteresovanih strana bio uzet u obzir ili zašto nije bio uzet u obzir

- U izradi Strategije korišćena je eksterna ekspertska pomoć UNIDO-a.
- Konsultovana su ministarstva u Vladi koja su relevantna za implementaciju ove Strategije, opštine, poslovna udruženja, naučna zajednica i članovi potencijalnih klastera, koji su davali komentare na ovaj strateški dokument.
- Glavni rezultat je dobijeni tekst Strategije, a predlog iste bio je predmet rasprave na okruglom stolu predstavnika državnih institucija, opština, donatorskih organizacija, poljoprivrednih udruženja, velikog broja privrednih subjekata, kao i naučnih institucija koje su prepoznate kao zainteresovane strane. Inputi, odnosno njihove sugestije uvrštene su u tekst Strategije.

Odjeljak 7: Monitoring i evaluacija

- ✓ Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- ✓ Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- ✓ Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- ✓ Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

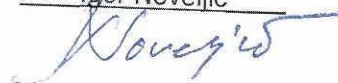
- Potencijalne prepreke u implementaciji Strategije mogu predstavljati pravila koja se odnose na ostvarenje pristupa finansijskim sredstvima po kojima se zahtijeva da kandidat bude pravno lice. Takođe, tu su određeni problemi koji utiču na interene odnose između članova, eksterne odnose sa klijentima i ostalim trećim licima.
- Radi uspješnog ispunjenja ciljeva Strategije, u prvoj fazi implementacije će se vršiti jačanje kapaciteta i podizanje svijesti kod svih stakeholdera o njenom značaju, a u kasnijim fazama implementacije, akda se definišu kalsteri sa dobrim performansama, razviće se dodatni programi podsticaja razvoja klastera
- Glavni indikatori za mjerenje ispunjenja ciljeva odnose se na: obim izvoza, supstituciju uvoza, broj novih radnih mjesta i novootvorenih preduzeća, broj zaposlenih lica, kao i niz drugih parametara u kontekstu konkurentnosti i regionalne ravnoteže.
- Ministarstvo ekonomije će u prvim fazama implementacije Strategije preuzeti sprovođenje monitoringa i evaluacije u saradnji sa klaster brokerima angažovanim od strane posredničke institucije, a monitoring će raditi i koordinaciono tijelo koje će pratiti primjenu ove strategije (Partnerski savjet za regionalni razvoj).

Datum i mjesto

16.05.2012, Podgorica

Sekretar Ministarstva

Igor Noveljić

FORMA IZVJEŠTAJA O ANALIZI UTICAJA PROPISA

MINISTARSTVO ILI REGULATORNO
TIJELO PREDLAGAČ

Ministarstvo ekonomije

NASLOV PROPISA

Strategija za održivi ekonomski rast Crne Gore kroz
uvođenje klastera, 2012-2016

Odjeljak 1: Definisanje problema

- ✓ Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- ✓ Što su uzroci problema?
- ✓ Što su posljedice problema?
- ✓ Ko je oštećen, na koji način i koliko?
- ✓ Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Predloženom Strategijom riješili bi se problemi sa kojima se svojim samostalnim i pojedinačnim nastupom na tržištu suočavaju mirko, mala i srednja preduzeća u Crnoj Gori, kao bitni činioci konkurentnog privatnog sektora. Kroz udruživanje preduzeća i njihov zajednički nastup na tržištu iskoristile bi se prednosti postizanja kolektivne efikasnosti, kapaciteti preduzeća bili bi iskorišćeni u većoj mjeri s ciljem povećanja konkurentnosti.
- Uzroci problema ogledaju se u maloj veličini preduzeća koja nemaju dovoljno kapaciteta da samostalno prevaziđu prepreka u rastu, jer ne mogu iskoristiti ekonomiju obima u proizvodnji, nailaze na određena ograničenja prilikom nabavke sirovina i nemaju dovoljno resursa za kupovinu specijalizovanih pomoćnih usluga.
- Ograničenost pristupa proizvodnim, finansijskim i naučnim resursima umanjuje mogućnosti preduzeća u korišćenju tržišnih prednosti u pogledu isporuke velikog obima standardizovanih proizvoda ili usklađenosti sa međunarodnim standardima. Ovaj problem sa sobom nosi niz posljedica koje u krajnjem rezultiraju nemogućnošću da preduzeća iskoriste svoj razvojni potencijal u optimalnoj, odnosno odgovarajućoj mjeri.
- Navedeni problemi sa svojim posledicama zapravo jesu problemi sa kojima se direktno suočavaju mirko, mala i srednja preduzeća čija je dinamičnost i mogućnost doprinosa ukupnom rastu privatnog sektora u značajnoj mjeri ograničena.
- U slučaju „status quo“ opcije, odnosno neprimjenjivanja predmetne Strategije, produbili bi se problemi sa kojima se suočavaju mirko, mala i srednja preduzeća u Crnoj Gori, njihov pojedinačni nastup na tržištu bio bi sve slabiji što bi prouzrokovalo niz negativnih posljedica. Takođe, ostvario bi se i negativan uticaj na implementaciju Strategije regionalnog razvoja Crne Gore, što bi se u krajnjem kroz nemogućnost jačanja privatnog sektora, povećanja konkurentnosti i postizanje ravnomjernijeg razvoja nepovoljno odrazilo na cjelokupnu privredu Crne Gore.

Odjeljak 2: Ciljevi

- ✓ Koji ciljevi se postižu predloženim propisom ?
- ✓ Navesti dosljednost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je

primjenljivo.

- Opšti cilj predmetne Strategije je doprinos uravnoteženijem regionalnom i društveno-ekonomskom razvoju jačanjem konkurentnosti i kapaciteta za stvaranje novih radnih mjesta u mirko, malim i srednjim preduzećima, posebno kada su u pitanju manje razvijene jedinice lokalne samouprave. Takođe, opšti cilj uključuje i ujednačeno proširenje na različite ekonomske aktere što više koristi koje proizilaze iz procesa integracija u EU i daljeg otvaranja tržišta. Iz navedenog opšteg cilja slijede glavni specifični ciljevi Strategije: 1) povećanje izvoza, 2) supstitucija uvoza, 3) otvaranje novih radnih mjesta i 4) održavanje nivoa zaposlenosti.
- Nevedeni ciljevi sa svojim pripadajućim prioritetima usklađeni su sa ciljevima više strateških dokumenata i nacionalnih programa: Nacionalna strategija održivog razvoja, Strategija regionalnog razvoja, Strategija razvoja poljoprivrede i ruralnih područja, Nacionalni program proizvodnje hrane i razvoja ruralnih područja, Strategija za socijalnu inkluziju i smanjenje siromaštva, Nacionalna strategija zapošljavanje i razvoja ljudskih resursa i i Strategija razvoja mirko, malih i srednjih preduzeća 2011-2015. Takođe, Nacionalni program integracija Crne Gore u EU naglašava potrebu za prevazilaženja regionalnih razlika, povećanje ekonomske konkurentnosti i razvoj održivosti.

Odjeljak 3: Opcije

- ✓ Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza pravnog djelovanja).
- ✓ Obrazložiti preferiranu, tj izabranu opciju.

- Ispunjenje ciljeva planira se postići kroz razvoj i unaprjeđenje postojećih preduzeća, osnivanje novih, odnosno stvaranje inovativnih industrija, jačanje izvoza i promovisanje industrijskih potencijala države. Ispunjenje ciljeva moguće je kroz podizanje svijesti o značaju klastera, obuke ključnih stakeholdera ostvariti finansiranjem iz sredstava IPA i CIP/EIP fondova, državnog budžeta, kreditnih linija i sl.

Odjeljak 4: Analiza uticaja

- ✓ na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - Nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno
- ✓ kakve troškove će primjena propisa stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima),
- ✓ da li su pozitivne posljedice donošenja propisa takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- ✓ da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija
- ✓ uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Direktni uticaji rješenja predmetne Strategije odnose se na mirko, mala i srednja preduzeća, koja čine ciljnu grupu, a uticaj istih vezan je za ostvarenje ciljeva nevedenih u Odjeljku 2: 1) povećanje izvoza, 2) supstitucija uvoza, 3) otvaranje novih radnih mjesta i 4) održavanje nivoa zaposlenosti. Dakle, zajedničkim nastupom udružena preduzeća bi iskoristila svoje kapacitete u znatno većoj mjeri, sam nastup na tržištu bio bi efikasniji, što bi uslovalo povećanje konkurentnosti, razvoj i jačanje privatnog sektora u Crnoj Gori. Negativnih uticaja nema.
- Nema troškova za građane i MSP, osim troškova koje preduzeća imaju za svoje investicije, i plaćanje članarine u kalsteru.
- Pozitivne posljedice donošenja ove Strategije svakako će opravdati nastala troškove za izradu iste.

- Prioriteti predmetne Strategije odnose se upravo na razvoj postojećih i stvaranje novih privrednih subjekata (mikro, malih i srednjih preduzeća) u inovativnim industrijama, kao i na povećanje tržišne konkurentnosti.
- Strategija neće dovesti do stvaranja administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Odjeljak 5: Procjena fiskalnog uticaja

- ✓ Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- ✓ Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- ✓ Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- ✓ Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- ✓ Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
- ✓ Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihoda za budžet Crne Gore?
- ✓ Obrazložiti metodologiju kojom je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- ✓ Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- ✓ Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa?
- ✓ Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Na osnovu Akcionog plana za implementaciju Strategije potrebna su sredstva u iznosu od 73.100 EUR iz budžeta Ministarstva ekonomije, koja se u najvećem dijelu odnose na Program podsticaja razvoja konkurentnosti preduzetnika, mikro, malih i srednjih preduzeća u Sjevernom regionu i manje razvijenim opštinama, a koje su dio potencijalnih klastera.
- Finansijska sredstva za implementaciju Strategije u iznosu od 73.100 EUR su planirani u budžetu 2012. godine, od čega se najveći dio sredstava odnosi na Program podsticanja razvoja konkurentnosti preduzetnika, mikro, malih i srednjih preduzeća u Sjevernom regionu i manje razvijeni opštine, koji je važan instrument primjene Strategije i na koji je Ministarstvo finansija dalo pozitivno mišljenje. U 2012. godini, za primjenu Strategije od strane UNIDO-a biti opredijeljeno oko 30.000 EUR. Sredstva za implementaciju Strategije u narednoj fiskalnoj godini će biti predviđena budžetom Ministarstva ekonomije u procesu planiranja za 2013.
- Iz implementacije Strategije ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Implementacijom Strategije nije predviđeno donošenje podzakonskih akata.
- Implementacija predmetne Strategije treba da utiče na povećanje prihoda u budžetu Crne Gore na dugi rok.
- Ne postoji precizna metodologija u obračunu finansijskih izdataka/prihoda.
- U skladu sa prethodnim odgovorom, ne može se govoriti o problemima ove vrste.
- Da, postojale su sugestije Ministarstva finansija koje je bilo inicijator izrade Strategije za održivi ekonomski rast kroz uvođenje klastera.
- Dobijene primjedbe u toku konsultacija sa ključnim stakeholderima su implementirane u tekst Strategije. Takođe, ista je na mišljenje dostavljena članovima Partnerskog savjeta za regionalni

razvoj, tako da su dobijene sugestije i sa ove strane primijenjene.

Odjeljak 6: Konsultacije zainteresovanih strana

- ✓ naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako
- ✓ naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije)
- ✓ naznačiti glavne rezultate, i kako je input zainteresovanih strana bio uzet u obzir ili zašto nije bio uzet u obzir

- U izradi Strategije korišćena je eksterna ekspertska pomoć UNIDO-a.
- Konsultovana su ministarstva u Vladi koja su relevantna za implementaciju ove Strategije, opštine, poslovna udruženja, naučna zajednica i članovi potencijalnih klastera, koji su davali komentare na ovaj strateški dokument.
- Glavni rezultat je dobijeni tekst Strategije, a predlog iste bio je predmet rasprave na okruglom stolu predstavnika državnih institucija, opština, donatorskih organizacija, poljoprivrednih udruženja, velikog broja privrednih subjekata, kao i naučnih institucija koje su prepoznate kao zainteresovane strane. Inputi, odnosno njihove sugestije uvrštene su u tekst Strategije.

Odjeljak 7: Monitoring i evaluacija

- ✓ Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- ✓ Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- ✓ Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- ✓ Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Potencijalne prepreke u implementaciji Strategije mogu predstavljati pravila koja se odnose na ostvarenje pristupa finansijskim sredstvima po kojima se zahtijeva da kandidat bude pravno lice. Takođe, tu su određeni problemi koji utiču na interene odnose između članova, eksterne odnose sa klijentima i ostalim trećim licima.
- Radi uspješnog ispunjenja ciljeva Strategije, u prvoj fazi implementacije će se vršiti jačanje kapaciteta i podizanje svijesti kod svih stakeholdera o njenom značaju, a u kasnijim fazama implementacije, akda se definišu kalsteri sa dobrim performansama, razvijeće se dodatni programi podsticaja razvoja klastera
- Glavni indikatori za mjerenje ispunjenja ciljeva odnose se na: obim izvoza, supstituciju uvoza, broj novih radnih mjesta i novootvorenih preduzeća, broj zaposlenih lica, kao i niz drugih parametara u kontekstu konkurentnosti i regionalne ravnoteže.
- Ministarstvo ekonomije će u prvim fazama implementacije Strategije preuzeti sprovođenje monitoringa i evaluacije u saradnji sa klaster brokerima angažovanim od strane posredničke institucije, a monitoring će raditi i koordinaciono tijelo koje će pratiti primjenu ove strategije (Partnerski savjet za regionalni razvoj).

Datum i mjesto

16.05.2012, Podgorica

Sekretar Ministarstva

1607 Noveljić

